

Briuselis, 2018 m. gegužės 8 d.
(OR. en)

8216/18
ADD 1 REV 2

Tarpinstitucinė byla:
2016/0230 (COD)

CODEC 607
CLIMA 66
ENV 244
AGRI 185
FORETS 14
ONU 30

PRANEŠIMAS DĖL „I/A“ PUNKTO

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES, projektas (pirmasis svarstymas) – Teisėkūros procedūra priimamo akto priėmimas – Pareiškimai

Latvijos ir Lietuvos pareiškimas

Latvija ir Lietuva teigiamai vertina pirmininkaujančios Estijos pastangas žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės (LULUCF) sektorių įtraukti į klimato kaitos politikos po 2020 m. strategiją.

Tačiau, atsižvelgdamos į galutinį kompromisinį tekstą, abi šalys yra susirūpinusios dėl privalomos šlapžemių apskaitos įpareigojimų, pradedamų taikyti nuo 2026 m.

Turėtų būti pripažinta šlapžemių kaip veiksmingų ekosistemų svarba anglies dioksido saugojimui.

Tačiau geografinės sąlygos lemia tai, kad Šiaurės Europoje ir kai kuriose Vakarų Europos šalyse šlapžemių dalis yra gerokai didesnė, palyginti su ES vidurkiu.

Todėl šios žemės yra ypač svarbios su klimatu susijusiems tikslams nustatyti (ir debeto nebuvimo taisyklei įvykdyti), taip pat ištekliams veiksmingai ir tvariai valdyti.

Pagal Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (UNFCCC) sistemą šalys skatinamos teikiant ataskaitas apie jose iš tvarkomų šlapžemių išmetamą ir absorbuojamą ŠESD kiekį naudoti naujausias technines rekomendacijas, pateiktas „2006 m. Tarpvyriausybės klimato kaitos komisijos (TKKK) gairių dėl nacionalinių šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos ataskaitų 2013 m. papildyme: Šlapžemės“. Pažanga įgyvendinant 2013 m. šlapžemėms skirtą gairių papildymą ES valstybėse narėse yra nevienoda.

Šalių pažangos įgyvendinant 2013 m. šlapžemėms skirtą papildymą svarba didėja, kai taikoma privaloma šlapžemių apskaita, nes šiuo atveju apimami tikslų pasiekimo palyginamumo ir finansinių padarinių klausimai.

Siekiant užtikrinti, kad apskaitos sistema būtų patikima ir skaidri, visos valstybės narės turėtų naudoti tas pačias gaires dėl šlapžemių, kol bus pradėta taikyti privaloma apskaita.

Be to, valstybėms narėms turi būti suteikta galimybė dėti dideles pastangas ir skirta pakankamai laiko, kad:

būtų gauta tikslių nacionalinių duomenų apie šlapžemių tvarkymą ir sumažinta neaiškumų. Vis dar reikia daug dirbti šiuo klausimu; ir

būtų apskaičiuoti nacionaliniai regionų koeficientai (vidutinių platumų klimato zonoje) ypač dėl to, kad 2013 m. šlapžemėms skirto gairių papildymo nacionaliniuose koeficientuose esama didelio netikrumo. ES lygmeniu valstybėms narėms turėtų būti teikiama tinkama mokslinė ir metodinė parama.

Atsižvelgiant į pirmiau minėtas aplinkybes, raginame Europos Komisiją per būsimas šio reglamento peržiūras atsižvelgti į tai, kad galbūt nėra tikslių duomenų ir nacionalinių išmetamųjų teršalų koeficientų tvarkant šlapžemės išmetamam ir absorbuojamam ŠESD kiekiui apskaičiuoti, taip pat užtikrinti, kad valstybės narės turėtų pakankamai laiko jiems patobulinti.

Lenkijos pareiškimas

Lenkija reiškia didelį nusivylimą priimta *Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES*, teksto redakcija. Tai, kad miško ekosistemos yra didžiausias ir svarbiausias anglies dioksido absorbentas Europoje, nėra tinkamai atspindėta pasiūlytame teisės akte. Tvarkomos miško žemės miškų atskaitos lygio nustatymas remiantis trumpu laikotarpiu (nuo 2000 m. iki 2009 m.) yra savavališkas sprendimas, kuris yra naudingas kai kurioms šalims, tačiau žalingas kitoms, nes šis laikotarpis nebuvo pakankamai reprezentatyvus jų miškų valdymo atžvilgiu. Be to, buvo sudarytas netinkamas miškininkystės valstybėse narėse vaizdas, nes apskaitos sistema grindžiama tokiu apskaičiuotu miškų atskaitos lygiu, o kompensavimo mechanizmo paskirstymo schemoje kaip pagrindas naudojamas miškingumo parametras, nepaisant to, kad tai tik vienas iš daugelio parametų, susijusių su miškininkystės sektoriumi. Dėl pirmiau minėtos apskaitos metodikos debetų gali susidaryti netgi esant tokiai padėčiai, kai miško biomasės ištekliai didės dėl realaus grynojo absorbuojamo ŠESD kiekio.

Jeigu ilgalaikė miškų ekosistemų klimatui teikiama nauda nebus pakankamai pripažinta ir bus apskaitoma kaip išmetamas ŠESD kiekis nepaisant to, kad nukirstos medienos kiekis yra daug mažesnis nei metinis prieaugis, planuojamos investicijos į miškininkystės ir medienos sektorių bus labai ribotos. Tai kelia abejonių dėl miškų ir medienos vaidmens būsimoje žaliajoje ES ekonomikoje. ES turėtų skatinti naudoti ES miškų išteklius, nes tai ne tik aplinkai palankus sprendimas, bet tuo taip pat padedama didinti miškų vaidmenį bioekonomikoje ir darniame regione vystymesi. Apribojus kirtimus ES neišvengiamai didės medienos medžiagų importas iš ES nepriklausančių šalių.

Be to, Lenkija taip pat labai susirūpinusi dėl apskaitos sistemos dabartinės struktūros, susijusios su tvarkomai miško žemei skirtu kompensavimo mechanizmu (11 straipsnio 1 dalis), nes taip iš valstybės narės bus atimta galimybė pasinaudoti LULUCF ir Pastangų pasidalijimo reglamento (PPR) sektorių tarpusavio lankstumo mechanizmu, taikant 7 straipsnį ir PPR III priede nustatytas ribas. Jei naudojami kompensavimo mechanizmo vienetai, vadinasi, atsisakoma pasinaudoti PPR 7 straipsniu.

Lenkijos supratimu, tai prieštarauja pirminiam ketinimui stiprinti miškininkystės sektoriaus vaidmenį įgyvendinant ES klimato politiką, nes esama pagrįstos rizikos, kad pirmiau minėtos tvarkomai miško žemei skirtu kompensavimo mechanizmo naudojimo sąlygos buvo nustatytos taip, kad sumažėtų individualių ribų naudojimo mastas taikant PPR – LULUCF lankstumo priemonę, o tai savo ruožtu būtų papildomas elementas, kuriuo būtų didinamas mažinimo tikslas. Tai, kas pirmiau paminėta, kartu su sąlyga užtikrinti, kad ES lygmeniu būtų laikomasi debeto nebuvimo taisyklės, kelia didelį susirūpinimą, nes šios sąlygos įvykdymo atskira valstybė narė didele dalimi negali kontroliuoti, o taip, Lenkijos nuomone, neturėtų būti.

Portugalijos pareiškimas

Portugalija pritaria Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Parlamento pasiektam susitarimui. Tačiau norėtume pabrėžti, kad lieka nemažai susirūpinimą keliančių klausimų dėl požiūrio į šį sektorių.

Kaip pabrėžėme nuo pat šių debatų pradžios, LULUCF sektorius turėtų būti visapusiškai integruotas į klimato politiką taip, kad būtų sprendžiamas paskatų realiai sumažinti išmetamą ŠESD kiekį klausimas ir tokios paskatos būtų teikiamos, taip pat kad būtų skatinama anglies dioksido sekvestracija. LULUCF sektorius yra itin svarbus užtikrinant Paryžiaus susitarime numatytą anglies dioksido poveikio neutralizavimą ir pačios Portugalijos anglies dioksido poveikio neutralizavimo tikslo pasiekimą ne vėliau kaip 2050 m.

Be to, nuo pradžių akcentavome daug galimybių ir būdų tobulinti sistemą, kuri buvo sukurta remiantis Kioto protokolo struktūra ir kuri jau pasirodė esanti pernelyg sudėtinga ir turinti labai ribotų galimybių skatinti realius veiksmus.

Galutinis rezultatas – padidėjo dviprasmiškumo, būtent, apskaičiuojant miškų atskaitos lygius. Tuo taip pat numatoma daugiau nei tarptautinėse gairėse dėl negyvos medienos atskiros apskaitos.

Dėl šių dviejų aspektų šis reglamentas darosi sudėtingas, todėl ir sunkiau aiškinamas bei įgyvendinamas.

Portugalija taip pat pabrėžia, kad dėl privalomos šlapžemių apskaitos reikės didelių pastangų daugelyje valstybių narių, kurioms šlapžemės yra nereikšmingas išmetamųjų teršalų šaltinis.

Manome, kad po 2030 m. bus galima gerokai patobulinti šį modelį, remiantis patirtimi, įgyta jį įgyvendinant, ir kitais patikimais metodais, kuriuos šiuo metu pagal Paryžiaus susitarimą taiko kitos šalys.
